

Posudek vedoucího diplomové práce
na

JAKUB FRANTIŠEK SADÍLEK OFM

Studium teologie v české františkánské provincii ve 20. století (sonda do dějin české teologie)

Katedra systematické teologie KTF
UK v Praze
Práce z dogmatické teologie

Předložená diplomová práce má celkem 95 tiskových stran a je rozčleněna do úvodu a sedmi kapitol. Téma je velmi aktuální, protože představuje kamének do mozaiky dějin české teologie, které je nutno mapovat kvůli probouzení vědomí našeho místa v těchto dějinách.

V úvodu nás autor seznamuje s důvody volby tématu, s rozčleněním práce a určitým způsobem nastiňuje použitou metodu. Je zřejmé, že jeho dílo má především heuristickou povahu a je přínosné zejména z historického hlediska. Dovolím si podotknout, že citace v textu by bylo vhodné graficky oddělit (srov. např. s. 7). Na téže straně je za poznámkou č. 1 gramatická chyba, protože zcela evidentně pokračuje souvětí, ale autor omylem vedlejší větu prezentuje jako novou větu. Na straně 8 za výčtem vědeckých institucí OFM schází bibliografický údaj o prameni, protože autor tento údaj nepřináší na základě vlastního zkoumání. Na konci strany 8 je opět gramatická chyba, schází čárka (, a bratři v pastoraci...).

První kapitola prezentuje dějiny provincie menších bratří v Čechách a na Moravě ve 20. století. Přehled je celkem v pořádku. Pouze na str. 12 mi není jasné, jak ti, kdo byli odsouzeni v roce 1950, mohli být propuštěni na amnestii z roku 1949. Na straně 19 se hovoří o komunitě v Roztokách u Prahy. Jedná se o komunitu ze šedesátých let, anebo o komunitu z osmdesátých let?

Druhá kapitola pojednává o studiích v letech 1900-1950. Přehled je opět celkem v pořádku. Pouze na straně 24 je chyba (distictio – správně distinctio). Na straně 28 a dále se popisuje život a dílo J. E. Urbana. Proč autor mluví v přítomném čase? Tento způsob vyprávění se používá pouze tam, kde se snažíme podtrhnout dramatičnost epizody, a proto se nejedná o literární prostředek vhodný pro vědecké pojednání. Cosi obdobného se vyskytuje i na jiných místech práce. I pro mne bylo přínosné to, co jsem se díky této práci mohl dozvědět o *Studium catholicum*. Autor zde těží z pramenů, což je velmi chvályhodné a opravdu přínosné. Na straně 39 se zřejmě nejedná o „čtyřtaktovou“, nýbrž o „čtyřaktovou“ divadelní hru.

Třetí kapitola pojednává o Janu B. Bártovi a o jeho působení v letech 1950-1968. Kapitola je však relativně krátká, a proto by bylo vhodnější začlenit ji jako oddíl do následující kapitoly.

Čtvrtá kapitola se zabývá tajným studiem teologie v letech 1968-1990. Na straně 53 se nachází nevhodné slovo „v kriminále“. Nesprávné je také psát „druhý vatikánský koncil“. Jsem velmi rád, že autor alespoň náznakem analyzuje některé teologické dílo z daného období (s. 53-54). Autor by ale neměl výslovně říkat, že k tomu není kompetentní (s. 54). Takové tvrzení snižuje věrohodnost jeho práce. Je samozřejmé, že každá interpretace má své limity. Absolvent teologické fakulty ale rozhodně není nekompetentní osobou!!!

Pátá kapitola je věnována františkánskému studiu v letech 1990-2000. Dovolím si podotknout, že na straně 79 se nachází drobná nepřesnost, protože dílo *Soteriologie a teologie*

kříže Bonaventury z Bagnoregia není pouze překladem mé disertační práce. Jedná se o kompletní přepracování díla.

V šesté kapitole se autor zabývá některými osobnostmi druhé poloviny 20. století. Kapitola je opět velmi krátká a měla být součástí předchozí kapitoly.

Sedmá kapitola předkládá přehled sborníků a časopisů s františkánskou tematikou. Platí totéž, co bylo řečeno o šesté kapitole.

V závěru se autor snaží o hodnocení přínosu františkánů do pokladnice české teologie a kultury, což je možno chápat jako určitý výstup z jeho převážně faktografického bádání. Pozitivně lze hodnotit vyjádřenou sebekritičnost. Chvályhodné je také to, že v poslední odstavci autor nastiňuje možnosti dalšího bádání především na rovině teologické analýzy materiálů.

Hodnocení:

Autor podnikl nesnadné zkoumání založené na práci s prameny, což je třeba vysoce ocenit. Osobně navrhuji, aby některé pasáže autor zpracoval jako články, s nimiž by se mohla seznámit veřejnost nejen odborná. Navzdory určitým metodologickým, stylistickým a gramatickým chybám navrhuji hodnocení: 1-2.

Kontrolní otázka: Christologie Jana Duns Scota – Kristův primát v díle stvoření, pojetí osoby a problematika Scotova pojetí vtělení.

V Praze 8. 5. 2005

Prof. Ctirad Václav Pospíšil Th.D.
